

Fremmede Adelslægter i Danmark.

IV. Donop.

Af **C. E. A. Schöller.**

Slægten Donop er en meget gammel Æt, der hører hjemme i Lippe, hvor dens oprindelige Stamgodser Alten Donop og Lüdershofen ligge; foruden disse har Familien eiet betydelige Lehns-godser, beliggende dels i Lippe, dels i Westphalen og Hessen. Navnet, der i ældre Tider skreves Donup, Donep, Donowe, Donope o. s. v., bringes i følgende Familietradition i Forbindelse med Vaabenet. Slægtens Stamfader opmuntrede ved Stormen paa en Borg sine Folk med Udraabet doh'nup (derop), medens han ved Hjælp af en Stige med en Hage først besteg Borgen, der derved blev indtagen. Heraf beholdt han baade Navn og Vaaben, idet Slægten i sit Vaaben har ført en Stige med en Hage. Medens der i ældre Tider findes Forskjelligheder med Hensyn til Vaabenet, idet Stigen havde flere eller færre Trin og undertiden (f. Ex. i dansk Adelslexicon) ei havde nogen Hage, ligesom Farverne varierede, saa forpligtede i 1787 Familiens daværende Medlemmer ved en Overenskomst sig og Efterkommere til at føre følgende Vaaben: en femtrinet, rød Stige med Hage i hvidt Felt, staaende skraat fra høire til venstre; ud af Hjelmen rager et hvidt Taarn med rødt Tag, paa hvilket sidde 3 smaa fremspringende Karnapper, der hver paa Spidsen af sit Tag bærer en lille Fane, medens Taget paa det egentlige Taarn bærer en hvid Fjerbusk og selve Taarnet er belagt med en Stige af samme Form, Farve og Stilling som i Skjoldet; to pansrede Skjoldholdere føre, den høire en rød Stige med 10 Trin, den venstre en Landse med rød Vimpel. Familiens historiske Stamfader er Lambert v. Donop, der levede 1240, dennes Sønnesøns Sønnesøn Søn var Bruno v. Donop til Maspe, fra hvem alle senere Donoper stamme. Hans Søn *Bruno*, † paa Alten v. Donop 1529, skal have været dansk Ritmester; hans Linie uddøde snart, hvorimod hans to Brødre, Anton og Christof, stiftede de endnu blomstrende Hovedlinier Alten Donop og Maspe. Disse to

Brødre bleve 1548 af Keiser Carl V. anerkjendte som Rigsfriherrer, og fra dem nedstammer en talrig Efterslægt, der for største Delen har været i lippek og hessisk Tjeneste, men som tillige har forplantet sig til Preussen, Würtemberg, Sachsen og Frankrig, hvor dens Medlemmer have opnaaet høie militære Stillinger.¹⁾ Ogsaa til Danmark ere begge Linier komne.

Linien Alten Donop:

Anton v. Donop til Alten-Donop (se ovf.), Drost i Horn, f. 1501, † 1583, * Anna v. Wurmb. Søn:

Gabriel til Alten-Donop, Masbruch og Wøbbel, Drost i Pyrmont, † 1599, * Margrethe v. Oberg. Sønner:

I. Gabriel til Nassen Erfurt, hessisk Kammerjunker og Staldmester, traadte 1627 i Christian IV's Tjeneste som Commissarius. * en Frk. v. Rehlshausen, u. Børn; stiftede et Stipendium for Studerende i Marburg (Danske Kongers Hist., fasc. 88 b. e., Ausl. Registr. 1627—30, fol. 377).

II. Anton Levin til Alten-Donop, Masbruch, Lüdershofen og Wøbbel, f. 1567, † 1661, hessisk Geheimeraad. * 1) Lucie Magdalene v. Haxthausen, † $\frac{16}{8}$ 1682. 2) Anne Marie v. Haxthausen. Med hans Sønner delte Linien Alten-Donop sig i 4 Grene: Alten-Donop, Stedefründ, Schöttmar (Wøbbel) og Lüdershofen.

A. Anton Gabriel, † $\frac{7}{6}$ 1681, til Alten-Donop, hessenkasselsk Hofmarskal, * 1) Cathrine Elisabeth v. Exterdi, 2) Marie Elisabeth Bock v. Wülfigen. Børn: (1—2 af 1ste Ægteskab).

¹⁾ Disse Oplysninger, samt de fleste angaaende Familiens tyske Medlemmer, skyldes Meddelelse fra Hauptmann i det preussiske Felt-Artilleries Landeværn, Friedrich Henkel i Wiesloch i Baden, der er gift med en Frk. v. Donop, samt en i „Oeffentliche Bibliothek zu Detmold, Paderborn 1798“ indeholdt Afhandling af Overmarschal Wilhelm Gottlieb Levin v. Donop angaaende Familien Endvidere maa jeg med Tak nævne den Nytte, jeg har havt af de Samlinger om Familiens danske Medlemmer, som hans Exc. Overhofmarskal Løvenskiold har nedlagt i Rigsarkivet.

1. *Angenesa Anna* var Jomfru hos Dronningen, da hun $^{31/3}$ 1679 ¹⁾ fik Reisespas til Kassel, men blev $^{15/4}$ 1683 gift med Oberst Andrea Casimir Thadæus v. der Wengen *Lambsdorff* til Böchlin. Han blev født $^{16/2}$ 1641 paa Bøchlin i polsk Preussen; efterat have været Page hos Hertug Frederik III af Holsten, tjente han 3 Aar som Musketer i Sverig, hvorpaa han i 1661 traadte i württembergsk og 1662 i keiserlig Tjeneste; senere Major i Biskoppen af Münsters Tjeneste, med hvis Tropper han 1676 blev saaret ved Bremen og 1678 kom til Danmark, hvor han $^{26/1}$ 1679 blev Oberst, og i Novb. 1684 Chef for jydsk Inf. Regt.; $^{13/2}$ 1692 søger han om Orlov til et Bad, da hans Saar piner ham. ²⁾ Han havde 1ste Gang $^{31/12}$ 1666 været gift med Dorethea Elisabeth Margrete v. d. Hoya, der døde $^{17/7}$ 1681. ³⁾ Han døde i Fredericia $^{4/3}$ 1695, Kl. 6 Aften ⁴⁾ og blev begravet den $^{5/4}$, 54 Aar gl. ⁵⁾ i den tyske Kirke, hvor han havde ladet sig indrette en Familiebegravelse. Enken søger $^{31/5}$ 1695 ⁶⁾ om, at hendes Hus i Fredericia maa blive fri for Indkvartering. Hun fik 1717 en Pension paa 200 Rdl. og døde i Kjøbenhavn i de sidste Dage i Nvbr. 1719. ⁷⁾ Hendes Ægteskab var barnløst, hvorimod Lambsdorff af 1ste Ægteskab havde Børnene: a) Vilhelm Frederik, der blev Conducteur $^{10/12}$ 1687, 1689—93 som Fændrik og Lt. i Garden med Tropperne i Irland og Braband, saaret 1692 ved Stenkircken, $^{28/1}$ 1693 Capt. i Faderens Regt., † 1699, * i Fredericia $^{12/7}$ 1694 med Frk. Wichersheim, med hvem en Søn, Adam Casimir, f. $^{25/5}$ 1697; b) Christof Bernhard, der 1692 er 16 Aar

¹⁾ Sjæll. Registre.

²⁾ Indk. Breve til Overkrigssecretairen.

³⁾ Leichenpr. von Christ. Borch, Copenhagen 1701, hvoraf intet Exemplar findes i Bibliothekerne her i Landet; ovennævnte Oplysninger skyldes Hr. L. Bobé's Uddrag af et Exemplar i Universitetsbibliotheket i Kiel.

⁴⁾ Indk. Sager 1695, Nr. 114.

⁵⁾ Kirkebog.

⁶⁾ Indk. Breve.

⁷⁾ Refer. Sager $^{11/12}$ og $^{15/12}$ 1719.

- gl., $\frac{9}{2}$ 1695 blev Secondl. i jydsk Inf. Regt., Premierl. $\frac{12}{4}$ 1701, Capt. $\frac{13}{8}$ 1703, Major $\frac{26}{11}$ 1715, Commandant paa Hitler Skandse $\frac{26}{6}$ 1716, * i Fredericia $\frac{3}{1}$ 1704 med Johanne Sophie v. Haugwitz; c) Margrethe Elisabeth, der 1726 var Enke efter Major Ütterwick; desuden maa han have havt en Søn til, hvis Datter, Emilie Julie Agnesa, opholdt sig hos Bedstefaderen og $\frac{27}{4}$ 1710 i Fredericia blev gift med Oberstl. Wilhelm Adam v. Ingenhaven.
2. En Datter, gift med hessen-kasselsk Overhofmarschal v. Lindau; deres Søn, Henrik Vilhelm Julius, blev dansk Major og Generaladjutant¹⁾, siden hessisk Brigadér, og gift med en Datter af Generallieut. Christian Rodsten.
 3. Johan Morits, til Alten-Donop, † 1713, * Vilhelmine Rebecca v. d. Werder. Dennes mandlige Efterslægt uddøde med hans Sønneson.
 4. *Frederik Philip*, blev $\frac{22}{2}$ 1676 Fændrik i Brehmers Regt.; 1680 Lt. i Dronningens Regt., afskediget efter Ansøgning 1681, ansat igjen s. Aar og $\frac{26}{1}$ 1684 udnævnt til Capitain. 1689 gaar han med Regimentet til Irland, men bliver paa Vejen fangen og ført til Frankrig, og da han nægtede at træde i fransk Tjeneste, holdt fangen til 1691, da han blev udløst og ankommen til Irland udnævnt til Capitain i jydsk Inf. Regt. 1692 deltog han med sit Regiment i Slaget ved Stenkirken, blev 1693 forsat til Garden og $\frac{24}{5}$ 1697 Oberstlieut. ved sjæll. Inf. Regt.s 2den Bat., med hvilken han vendte tilbage til Danmark og i de følgende Aar laa i Garnison i Holbæk og Frederiksborg Amter. $\frac{19}{8}$ 1701 afmarcherede han med Bataillon til Holsten og $\frac{25}{10}$ s. Aar derfra til Holland, hvor han laa i Vinterkvartér i Breda. 1703 deltog han i Beleiringen af Bonn ²⁾, hvor han $\frac{9}{5}$ stormede Fortet og indtog det i Spidsen for 500 Grenaderer, og laa samme Aar i Vinterkvartér i Lüttich. 1704 deltog han i Beleiringen af Tra-

¹⁾ Memorialer 1703, Littr. W. Ref. Sager $\frac{19}{5}$ 1740.

²⁾ Memorialer 1703, Littr. W.

bach og blev $20/9$ s. Aar Oberst og Chef for 1ste Bat. af sjæll. Regt., som han commanderede ved Beleiringen af Menin 1706, hvor Bataillonen havde 43 døde og 55 saarede ¹⁾, i Slagene ved Oudenarde og Malplaquet samt Beleiringen af Mons. $24/6$ 1710 søger han om Brigadérs Karakter ²⁾, men udnævnes først dertil $17/4$ 1711. Samme Aar $26/6$ dør han i Tournai af en Brystsygdom, i hvilken Anledning Hertugen af Würtemberg anbefaler Enken, der med 6 for største Delen smaa Børn befinder sig i største Elendighed, til en Pension, der uden Vanskelighed kunde udredes af hans Eftermand ³⁾. Han var gift med Sophie Margrete v. Schorr, der fra Hamborg $5/2$ 1712 skriver, at hun har maattet forlade Braband, inden Mandens Sager vare ordnede, samt at hun er forlist paa Veien, hvorved hun har mistet det Lidet, som hun havde tilbage ⁴⁾. 1714 boer hun i Jorck ved Bremen, hvorfra hun klager over, at den Pension paa 1000 Gylden, som hun hidtil har nydt, er ophørt, da de danske Tropper have forladt Holland; de 4 af hendes Børn ere døde 1715, da hun fra Lübeck gjentager sin Bøn om Hjælp ⁵⁾. De 2 Børn, der bleve voxne (en af Døttrene, der døde som smaa, Marie Anna, blev døbt i Sorø $12/6$ 1699), vare:

a) *Ferdinand Vilhelm*, som var Cadet i 1ste sjæll. Bat. i Holland, da han $8/12$ 1705 bliver Fændrik i samme efter Hertugen af Würtembergs Indstilling; $4/10$ 1709 udnævntes han til Secondlieut. og $9/9$ 1711 til Premierl. I Conduitelisterne for 1734 hedder det: „Ein vernünftiger Officier, aber in Schulden vertieft.“ Han døde i Kastellet $4/11$ 1737, Kl. 2 Morgen ⁶⁾, og blev begravet fra tysk reformert Kirke.

b) *Johan Frederik*, døbt i Helsingør $24/5$ 1701, opholdt sig

¹⁾ Indk. Breve 1706, Littr. W.

²⁾ Ref. Sager $24/7$ 1710.

³⁾ Memorialer 1711, Littr. W, Brev af $28/6$ i Ref. Sager 1711.

⁴⁾ Ref. Sager $18/2$ 1712.

⁵⁾ Ref. Sager $28/8$ 1714, $28/12$ 1715 og $6/10$ 1716.

⁶⁾ Ref. Sager $11/11$ 1737.

efter Faderens Død hos Farbroderen Simon Henrik ¹⁾,
 efter hvis Anbefaling han blev Cadet ⁴/₅ 1716; mangler
 i Etaterne 1717.

5. *Simon Henrik*, er 1678 Lt. i 1ste fynske Rytter Regt.,
 bliver ⁸/₄ 1684 Ritmester i Bülow's Rytter Regt., hvorfra
 han ¹¹/₁₀ s. A. forsættes til 1ste sjæll. Rytter Regt., ved
 hvilket han stod til 1689, da han blev Capt. Lt. i 3die
 sjæll. Regt.; ³⁰/₅ 1692 fik han atter Comp., blev ³⁰/₈ s. Aar
 Major, fik ²/₁₂ 1702 Oberstlieut. Karakter og blev ²⁶/₅
 1704 virkelig Oberstlieut. ¹⁵/₈ 1706 søger han fra Paarup
 i Fyen om Obersts Karakter, hvad han dog først opnaar
²/₃ 1709; ⁸/₃ 1710 udnævnes han til Oberst og Chef for
 Regimentet, idet han indgaar en Overenskomst med Oberst
 Legel, om at han aarlig skal betale ham Stabsgage som
 Oberst med 600 Rdl., medens han selv kun beholder
 Oberstlieut. Gage, saalænge Legel lever ²⁾. I Slaget ved
 Helsingborg blev han haardt saaret og laa endnu ²⁴/₃ 1710
 syg i Helsingør, idet hans ene Arm var skudt i Stykker ³⁾,
¹¹/₄ 1711 udnævnes han til Brigadér og ¹¹/₇ 1716 til
 Generalmajor, men blev ¹⁹/₆ 1723 Amtmand i Antvorskov
 og Korsør Amter. Han dør 1727, i hvilket Aar der ²⁴/₁₀
 gives Bevilling til hans Ligs Nedsættelse i Antvorskov
 Kirke „udenfor Alterets og Korets Begreb og Indhegning
 uden Ceremonier“ ⁴⁾; han har altsaa været reformeret.
 Han blev ²⁷/₂ 1692 i Flinterup Kirke gift med Marie
 Josephine v. *Massenbach*, Datter af Generalmajor Philip
 Anton v. M., efter hvis Testamente af ²⁵/₂ 1702 han
 samme Aar arvede Halvdelen af Hellestrupgaard; ²⁰/₆ 1724
 havde han og hans Hustru indgaaet en Overenskomst
 om, at den længstlevende beholdt Boet ⁵⁾. De havde
 ingen Børn. — Se ogsaa Dansk biogr. Lex. IV.

¹⁾ Ref. Sager ²⁸/₁₂ 1715.

²⁾ Ref. Sager ¹¹/₃ 1710.

³⁾ Ref. Sager ²⁰/₃ 1710.

⁴⁾ Sjæll. Regist.

⁵⁾ Sjæll. Regist.

6. *Herman Julius Ernst*, blev 1684 Lt. i jydsk Inf. Regt., fik $\frac{8}{5}$ 1685 Capt. Karakt. og søgte $\frac{6}{8}$ 1689 om Tilladelse til at deltage i Campagnen ved Rhinen; 1694 laa han i Garnison i Ribe og 1695 i Fredericia som Chef for Grenadercompagniet. 1705 klager han fra Rendsborg over at være sprungen forbi til Major, medens han var commanderet paa Arbeide til Oldesloe, og anfører da, at han har tjent under Brandenburg, Lüneburg, Münster og Hessen, samt at han for 25 Aar siden som Officer kom hertil og blev Fændrik i Passaus Regt., siden Cornet i i Livregt. til Hest ¹⁾). Samme Aar søger han at blive Vicecommandant i Nyborg eller Commandant i Korsør. $\frac{4}{5}$ 1709 bliver han Major og s. Aar $\frac{7}{12}$ Commandant paa Hitler Skandse. Han døde den $\frac{30}{5}$ 1716 efter 33 Ugers Sygdom ²⁾, og samme Aar søger hans Enke Sophie v. *Wulffen* om Mandens resterende Afregning og Pension ³⁾. Hun omtaler ikke i Ansøgningen, at hun har Børn, men skal ifølge Familieoptegnelse have havt en Søn Anton Johan, der antagelig er død ung.

6. *Johan Hilmer*, er 1695—99 Major i hessisk Tjeneste, men træder 1711 i dansk Tjeneste med Oberstlieut. Karakter mod at stille 3 Compagnier i Eyfflers Regt. ⁴⁾; $\frac{25}{2}$ 1712 søger han fra Kolding om Oberstlieut. Plads over 3die sjæll. Rytter Regt., hvilket han bliver $\frac{27}{4}$ 1712. Han døde $\frac{19}{3}$ 1714 i Trittaw efter en kort, heftig Sygdom ⁵⁾. Han blev 1ste Gang gift $\frac{3}{12}$ 1696 med Elisabeth Dorothea *Schenck zu Schweinsberg*, 2den Gang med Margrethe Christine v. *Urff*, men skal ei have efterladt Børn.

B. Henrik Bruno til Stedefründ, † 1682, bayersk Oberst, * 1) Anna Elisabeth Streuff v. Lauenstein, † 1643, 2) Louise v. Donop af Linien Borkhausen, 3) N. N. v. Klenke. Han havde

¹⁾ Ref. Sager $\frac{24}{1}$ 1705.

²⁾ Ref. Sager $\frac{19}{3}$ 1716.

³⁾ Ref. Sager $\frac{10}{7}$ og $\frac{31}{7}$ 1716.

⁴⁾ Memorialer, Littr. S.

⁵⁾ Ref. Sager $\frac{2}{4}$ 1714.

af 1ste Ægteskab en Datter, af 2det 4 Sønner og 4 Døttre, hvoriblandt:

1. *Moritz Melchior*, $\frac{9}{6}$ 1666 Kammerpage hos Dronningen, faar $\frac{24}{1}$ 1673 Reisespas til Kassel¹⁾, og er Cornet i fynske Nat. Rytter Regt., da han 1675 bliver Regimentskvartermester i 1ste fynske Regt.; 1676 bliver han Capt. Lt. med Ritmester Karakt., $\frac{27}{2}$ 1683 Major og $\frac{5}{8}$ 1684 Oberstlieut.; samtidig er han 1683 Kammerjunker hos Dronningen med 800 Rdl. Gage foruden sin Løn som Officer, men afgaar som saadan 1689²⁾. $\frac{4}{7}$ 1689 melder han fra Nienburg ved Weser om de Lüneburgske Troppers March og beder om at maatte komme i Betragtning ved Besættelsen af Oberstpladsen ved et Regiment, saafremt Tropper skulle afgaa til England; hvis dette ei kan skee, beder han om 300 à 400 Rdl. og vil saa holde Øje med og berette om Forholdene i Lüneburg³⁾. $\frac{17}{8}$ 1689 udnævnes han til Oberst og Chef for et af de nydannede Rytter Regimenter, der afgaa til Irland, og søger $\frac{10}{9}$ s. A. om, at han maa beholde sit Compagni i fynske Rytter Regt., hvilket afslaaes⁴⁾. Han faldt $\frac{26}{8}$ 1691 ved Limerick, da han med en Escadron var commanderet til at soutenere Skandsearbejderne⁵⁾. I et Brev til Overkrigssecretairen beskrives hans Død saaledes: „Natten mellem den 25de og 26de blev Oberst Donop med en Escadron commanderet bag den saakaldte danske Skandse, da man befrygtede et Udfald; da han bemærkede, at Fjenden begyndte at arbeide, vilde han patrouillere, men blev uheldigvis saaret forfra i høire Skulderblad af en Musketkugle, saaat han døde efter at have talt et Par Ord“⁶⁾. $\frac{17}{6}$ 1698 faar Dronningen Bevilling til at fordele hans

¹⁾ Patenten 1673.

²⁾ Reglement for Civiletaten i Rigsark.

³⁾ Indk. Breve 1689.

⁴⁾ Indk. Breve 1689.

⁵⁾ Brev fra Hert. af Würtemberg af $\frac{26}{8}$ 1691 i Indk. Sager.

⁶⁾ Brev af $\frac{27}{8}$ 1691 i Indk. Breve.

efterladte Gods mellem reformeret Kirke og dens Betjente, hans Arvinger samt hans Creditorer, da han ei har efterladt Livsarvinger ¹⁾). Hertugen af Würtemberg roser hans Mod, men klager over Mangel paa Disciplin i hans Regiment og over, at hans Pengesager vare i Uorden.

2. *Henrik Herman*, til Stedefründ, preussisk Landraad, * 1) Louise Amalie v. Weferling, 2) Gjertrud Dorethea v. Grote. Havde ialt 12 Børn, hvoraf kun efternævnte efterlod mandlig Efterslægt.

a) *Frederik Ulrik* (af 1ste Ægteskab), f. 1670, til Stedefründ, blev $\frac{11}{5}$ 1689 Fændrik i jyske Inf. Regt. og søger $\frac{10}{9}$ s. Aar om at komme med til England, hvorfor han forsættes til et andet Compagni ²⁾); 1691 udnævnes han til Secondl. i Dronningens Regt. og saares s. Aar $\frac{22}{9}$ haardt ved Limerick ³⁾). 1696 bliver Premierl. og $\frac{28}{8}$ 1697 Capt. reformé ⁴⁾). 1698 følger han med Tropperne hjem og bliver s. Aar Capt. Lieut., ligger i Garnison i Krempe og udnævnes $\frac{12}{7}$ 1700 til Capitain. 1701 gik han med Tropperne i keiserlig Tjeneste til Italien, deltog i Beleiringen af Mantua og Slaget ved Luzzara og blev $\frac{8}{5}$ 1703 Major i 3die Inf. Regt.; gjentagne Gange søger han om Oberstlieut. Karakt., saaledes 1705 og 1706 ⁵⁾), og klager over, at 6 Majorer ere sprungne ham forbi, hvorefter dette tilstaas ham $\frac{25}{5}$ 1706. 1709 bliver han Oberstlieut. og vender med Regimentet tilbage til Rendsborg, hvor han ankommer $\frac{1}{10}$, og hvorfra han allerede næste Dag søger om 3 Maaneders Orlov til Øvrepfaltz for at hente Kone og Børn, hvilket afslaas ⁶⁾); denne Anmodning gjentager han indtrængende $\frac{16}{10}$ s. Aar, idet han erklærer, at han ud-

¹⁾ Patenten 1698.

²⁾ Indk. Breve 1689.

³⁾ Indk. Sager $\frac{29}{9}$ 1691 og Brev til Harboe $\frac{26}{9}$ 1691 i Indk. Breve.

⁴⁾ Indk. Breve $\frac{28}{8}$ — $\frac{31}{12}$ 1699 Littr. H.

⁵⁾ Ref. Sager $\frac{10}{4}$ 1705 og $\frac{22}{6}$ 1706.

⁶⁾ Ref Sager $\frac{7}{10}$ 1709.

sætter sine Midler for Fare, idet han i München har en Fordring at inddrive, som er overdraget ham af Svigerfaderen Maximilian v. Giggenbach ¹⁾, men først, da han i Tilfælde af Nægtelse forlanger Afsked, tiltaas Orlov ham. 1710 søger han om Avancement eller Afsked, men samtidig beder hans Chef om, at denne sidste ei maa tiltaas ham før hans Hjemkomst, da han har modtaget 4000 Rdl. til Hværvning og ei aflagt Regnskab; han faar derfor ⁶/₁₀ 1710 streng Befaling til at indfinde sig, hvorpaa han ¹²/₁₂ fra Stedefründ svarer, at det er ham umuligt paa Grund af hans Faders Efterladenskab. Hans Plads overdrages nu til v. d. Lippe, der 1711 klager over, at Compagniet er leveret ham ucomplet og at Commissionen har dømt Donop til 402 Rdl. Erstatning ²⁾. I Februar 1714 faar han en ordentlig Afsked, da han i Hamburg har deponeret Penge til Afregningen, og søger atter 1715 om Ansættelse, da hans Godser nu ere bragte i Orden, hvilket afslaaes ³⁾. Han døde ²³/₂ 1744 og var 1ste Gang 1705 gift med Elisabeth Eleonore Cecilie v. *Giggenbach*, 2den Gang med Antoinette Ernestine v. *Donop*, af Linien Schöttmar (s. denne). Foruden flere Døttre efterlod han af 1ste Ægteskab Sønnen Levin Frederik, f. ²⁴/₈ 1712, † ¹²/₁ 1762 som Oberst i den hessiske Garde, hvis Efterkommere solgte Stedefründ og købte Godser i Brandenburg, hvorpaa de have været i preussisk Tjeneste. Af 2det Ægteskab vare Vilhelm Henrik August, f. ¹⁵/₇ 1721, † som hessen-kasselsk Generallieutenant, hvis Efterkommere forplantede Slægten til Würtemberg, og Carl Emil Ulrik til Schöttmar, f. ¹/₁ 1732, der faldt 1777 ved Stormen paa Fortet Redbank i den nordamerikanske Frihedskrig som hessisk Gardeoberst; gennem dennes 2 Sønner, hvoraf den ene faldt som fransk General ved Waterloo, har Slægten udbredt sig til Frankrig.

¹⁾ Ref. Sager ²¹/₁₀ 1709.

²⁾ Ref. Sager ²²/₄, ²⁰/₁₂ 1710 og ¹⁶/₁₁ 1711.

³⁾ Ref. Sager Febr. 1714 og ¹/₈ 1714.

- b) *Christian Didrich*, blev $14/8$ 1705 Fændrik i 3die Inf. Regt. i keiserlig Tjeneste, $20/2$ 1708 karakt. Ltn. og Fændrik ved Livcompagniet; s. Aar indstiller Oberst Reusch ham til Afsked, da han paa Grund af langvarig Sygdom er incapabel til at tjene, hvilket bevilliges ¹⁾, men han bliver atter, da Regimentet er vendt tilbage til Rendsborg, ansat ved dette og udnævnt til Premierl. $21/10$ 1709; $6/6$ 1710 bliver han Capt. Ltn., $3/4$ 1711 Capitain, $20/11$ 1730 Second-Major og $12/11$ 1732 virkelig Major. I Conduitelisterne for 1730 hedder det: „Ein tüchtiger Officier, kein Zweifel, dasz er sein Function als Major mit aller Application verrichten wird.“ Han afskedigedes $3/3$ 1734 med 150 Rdl. Pension ²⁾ og var ei gift.
- c) *Clamer Johan Georg*, udnævnes $18/11$ 1711 til Secondl. i Dronningens Regt. ³⁾; han har tjent i Italien som Cadet i 3die Inf. Regt. og siden i Braband. $2/5$ 1718 bliver han Premierl. og Capt. Ltn. $5/9$ 1729 samt faar Capitains Karakter $14/7$ 1731. $28/10$ 1733 forsættes han til Drabantgarden, hvorfra han $31/5$ 1737 bliver Capt i Oldenborgske Inf. Regt. I Conduitelisterne for 1739 hedder det: „Von gutem exterieur, guter Aufführung, hurtigem Begriff, in specie auch zu Major bequem, kein Wissenschaften, 5 Fuss $11\frac{1}{2}$ Zoll hoch.“ $10/7$ 1739 søger han fra Varel i Oldenborg om Forskud og takker, fordi han for 2 Aar siden fik saadant til en Reise. Han faar Afsked $22/7$ 1740 efter Ansøgning og faar Lov til at sælge sit Compagni for 1500 Rdl. for bedre at kunne leve med Kone og Børn og betale sin Gjæld. Samme Aar blev han Landdrost i Kniephausen. Han var gift med Magdalene Sophie *Camphoven* fra Rendsborg, hvem han $27/4$ 1726 faar Bevilling til at ægte ⁴⁾. Han efterlod flere Børn, hvoraf Christian Frederik, der var født i Kjbhv. $25/8$ 1734, døbt i reformeret

¹⁾ Ref. Sager $28/6$ 1708.

²⁾ Ref. Sager $12/3$ 1734.

³⁾ Ref. Sager $16/11$ 1711.

⁴⁾ Patenten 1726.

Kirke, døde som brunsvigsk Lieut., og Carl Vilhelm Wolfgang, f. i Varel 1739, døde 1813 som sachsen-meiningsk Geheimeraad.

C. Simon Moritz, til Schöttmar og Wøbbel, f. 1613, † $\frac{2}{7}$ 1676, keiserlig Krigsraad og Oberst, * 1635 med Ursula v. Kerssbruch. Foruden Sønnen Levin Moritz til Wøbbel, der døde 1695 som lippesk Geheimeraad og som efterlod en talrig Efterslægt, og 2 Døttre (hvoraf Lucie Justine i Ægteskab med Landraad i Oldenburg, Otto v. dem Brinck, var Moder til Amalie Charlotte Mauritia, der blev gift med Generallieut. Hans Chr. Schack) efterlod han Børnene:

1. *Rudolf Frederik Julius*, efter Familieoptegnelser død som dansk Cornet.
2. Diderich Ernst, til Schöttmar, † 1719, hollandsk Major, siden lippesk Landraad, * med Marie Philippine Hamilton. Foruden 2 Døttre havde han Børnene:
 - a) *Louise*, Hofdame hos Dronning Sophie Magdalene, siden gift med preussisk Oberst de *Vigneul*.
 - b) *August Moritz Abel Plato*, til Schöttmar, Brockschmidt og Sülbach, f. $\frac{5}{7}$ 1694, † $\frac{3}{11}$ 1762 i Rinteln, begr. paa Schöttmar. Han er Kammerjunker hos Dronningen, efter hvis Død han $\frac{11}{5}$ 1714 søger om et Compagni i Garden. $\frac{4}{9}$ 1714 bliver han Capt. i 1ste Bat. af Prinds Carls Regt., forsættes $\frac{24}{12}$ 1717 til Garden, hvorfra han afskediges som Oberstlieut. $\frac{21}{6}$ 1720. Senere bliver han Rigsgreve, landgrevelig hessisk Premierminister, Generallieutenant og Overkammerherre samt Seraphimirridder ¹⁾. Han blev gift 1) 1723 i Berlin med Frk. v. *Montigny*, Enke efter Friherre Grote, der døde 1747, 2) med Frk. de *Turretin* fra Genf, men døde barnløs.
 - c) *Antoinette Ernestine*, f. $\frac{23}{4}$ 1689, gift med Fred. Ulrik. Donop (s. foran).
 - d) *Simon Moritz*, til Schöttmar, Sülbach og Brockschmidt, f. $\frac{24}{8}$ 1698, † paa Schöttmar $\frac{29}{6}$ 1769. 1717 bliver

¹⁾ Westfälisches Magazin, IV B, S. 1—10.

han paa Anbefaling af Schulenburg, der roser ham paa Grund af hans smukke Udseende og gode Conduite, Fændrik i dennes Dragoner ¹⁾); ²⁵/₉ 1719 bliver han Lieut., men reduceres 1721 og afskediges som Capitain 1724 ²⁾). Han døde som hessisk Generallieutenant og Commandant i Rinteln efter at have solgt Schøttmar til Søstersønnen Carl Emil Ulrik v. Donop. 1739 blev han gift med Catharine Louise v. *Henning*, med hvem flere Børn, hvoraf Sønnen Frederik Vilh. Moritz til Sülbach efterlod sig Efterslægt.

D. Levin Ernst, til Lüdershofen og Masbruch, f. 1616, † ⁵/₅ 1701.

* med Anna Margrethe v. d. Schnar. Blandt dennes Børn var:

1. *Otto Henrik*, † ⁸¹/₁ 1684, der skal have været dansk Capitain, gift med Sophie Elisabeth v. *Donop* af Linien Stedefründ.

Linien Maspe.

Sønnesøns Søn af denne Linies Stifter var *Burchard Frederik v. Donop* til Maspe, Arveborgmand til Blomberg, dansk Oberst.

* Cathrine Dorothea v. *Bose* af Huset Pømbesen. Søn.

Christoffer Moritz til Maspe, født i Blomberg ¹⁷/₁₁ 1668, blev 1693 Cornet i Hertug Carl Rudolf af Würtembergs Regt. i Flandern, 1696 Lieut., 1697 Capt. Ltn.; vendte med Tropperne 1698 hjem til Danmark og blev ansat som Lieut. i Ütterwicks Rgt. ³⁾); ⁹/₄ 1699 tilstaas det, at han maa beholde sin Rang og gjøre Tjeneste som Ritmester, da han altid har holdt sig tapper, hvad hans Saar vidne om ⁴⁾). ¹²/₇ 1700 faar han Ritmesters Karakter, bliver ⁵/₂ 1701 Ritmester og Compagnichef i det jydsk Nat. Rytt. Regt. og faar Major Karakter ³⁰/₆ 1710. ²⁵/₇ 1710 søger han fra Fredericia om Orlov, da han under Fortabelse af Lehnsretten til Maspe er citeret til at møde; dette tilstaas ei, hvorimod han faar Løfte om Majors Plads ⁵⁾). I Slaget ved Helsingborg

¹⁾ Ref. Sager ²²/₉ 1717.

²⁾ Ref. Sager ²⁰/₁₁ 1724.

³⁾ Indk. Sager 1698.

⁴⁾ Memorialer 1699.

⁵⁾ Ref. Sager ¹/₈ 1710.

blev han haardt saaret, hvorefter han har faaet den attraaede Orlov og er endnu ei kommen hjem $16/10$ 1711, da hans Chef i Anledning af Regimentets Majors Død ikke indstiller ham, der endnu er fraværende og paa Grund af sine svære Saar vel aldrig vil kunne gjøre Majors Tjeneste ¹⁾). $20/10$ 1711 faar han Oberstlieut. Karakter, bliver Oberstlieut. $22/3$ 1713 og faar Obersts Karakter $24/5$ 1723. $11/12$ 1730 udnævnes han til Oberst og Chef for 1ste søndenfjældske Nat. Dragon Regt., og bliver $28/11$ 1731 Brigadeer. Han døde i Christiania $20/5$ 1733 ²⁾). Han var 1ste Gang ca. 1703 gift med Johanne Elisabeth v. *Ütterwick*, Datter af Brigadér Adam Marcus Ü., der faldt ved Ramiliers 1706; hun døde i Slagelse 1716 (bgr. i St. Mikkels Kirke), i hvilken Anledning han $22/11$ søger om at maatte sidde i uskiftet Bo med sine 8 umyndige Børn ³⁾). 2den Gang ægtede han Charlotte Sophie v. *Brockdorff*, med hvem han $14/7$ 1725 indgaar en Forskrivelse ⁴⁾), og som var Enke efter den ved Gadebusch 1712 faldne Oberstlieut. Claus Langhaar, efter hvem hun $1/4$ 1713 faar Bevilling til at sidde i uskiftet Bo med umyndige Børn ⁵⁾). — Børn:

1. *Frederik Adam*, $7/2$ 1728 Fændrik i Grenadercorpsen, har da været 2 Aar Cadet og $4\frac{1}{2}$ Aar Underofficer i Corpsen og er et smukt Menneske ⁶⁾); $2/8$ 1728 Secondl., $1/5$ 1731 Premierl.; i Conduitelisterne 1730 hedder det: „Ein Edelmann aus Westphalen, guter Officier, stehet beim Grenadiercorps seit 1721 und ein Jahr vorhar unter den Münsterschen.“ Han døde i Septbr. 1733 ved et Skibs Forlis, da han reiste fra Norge, hvor han havde været paa Orlov i Anledning af Faderens Død ⁷⁾).
2. *Catharine Louise*, † 1757, gift med Bendix v. *Brockdorff* til Ødstedgaard ⁸⁾). $16/3$ 1437 indgaar hun og Manden en Over-

¹⁾ Ref. Sager 1711.

²⁾ Ref. Sager $14/5$ 1733.

³⁾ Ref. Sager $27/11$ og $20/12$ 1716. Jvf. Hofmans Fundat. VIII, 110.

⁴⁾ Sjæll. Registr.

⁵⁾ Jydske Registr.

⁶⁾ Ref. Sager $2/1$ 1728.

⁷⁾ Ref. Sager $14/10$ 1733.

⁸⁾ Personalhist. Tidsskrift 2. R. I, 141.

- enskomst, ifølge hvilken den Længstlevende arver, da de ei have Børn ¹). Ved Testamente af $16/6$ 1726 bliver hun med sine 3 yngre Søstre indsatte til Arvinger efter Major Ütterwicks Enke, Margrethe Elisabeth v. Lambsdorff ²).
3. *Amalie Sophie Charlotte*, † i Fredericia $21/2$ 1787, 79 Aar gl.; hun bor paa Ødsted 1734, da hun faar Bevilling til at være sin egen Værge ³).
 4. *Juliane Eleonore*, gift med Otto v. Restorff, der blev Premierl. $8/4$ 1722, $12/4$ 1728 Premierl. i Østsjæll. Nat. Dragon Regt., $12/2$ 1731 Capt. Lt. i Rømelings Regt., og som døde $5/10$ 1741 paa Gaarden Wahl i Lier Sogn ⁴), hvor Enken endnu boede 1748. De efterlod en Datter, Margrethe Elisabeth, f. $23/3$ 1734, † $22/11$ 1818, gift $20/10$ 1752 med Major Pet. Lassen Post til Broksø.
 5. *Elisabeth Helene Hedevig*, døbt i Slagelse $17/12$ 1713, † i Skelshør $15/3$ 1750, gift i Slagelse St. Mikkel's Kirke $31/10$ 1740 med Premierl. Rigs greve Andreas Eberhard Sponeck, f. $12/5$ 1713, † 1766, Cornet i Kaas's Regt. $12/3$ 1734, Secondl. $26/3$ 1736, Afsked $3/5$ 1747. S. Personalh. Tidsk. III, 190.
 6. *Christof Mauritz* til Maspe, bliver fra Sergeant Fændrik i fynske gev. Regt. $14/5$ 1731, Secondl. $19/11$ 1732; Afsked $19/10$ 1736 efter Ansøgning, da han ønsker for 570 Rdl. at sælge sin Plads for at afbetale den Gjæld, som Faderen og Broderen Adam har efterladt sig; han arvede Maspe efter Broderen og er vist den Lt. Donop, som i Slutningen af 1737 begravnes fra Garnisons Kirke i Kjbhv. Ugift.
 7. *Carl Ludvig* til Maspe og Nassegrund, Arveborgmand i Blomberg, f. $27/7$ 1711, bliver Cadet $13/9$ 1728 ⁵), $2/5$ 1734 Fændrik i Grenaderkorpset, $28/1$ 1735 Secondl., Premierl. $12/3$ 1742. I Conduitelisterne for 1734 skriver hans Chef, Wedel-Jarlsberg: „Ich habe in langer Zeit nicht so einen jungere Men-

¹) Jydske Registr.

²) Sjæll. Registr. $8/1$ 1737.

³) Jydske Registr. $9/10$ 1734.

⁴) Ref. Sager 1742, Uddrag af Enkekassens Regnskab.

⁵) Ref. Sager 1728 og 1742.

sehen so feine in seinen Dienst gesehen. Er ist mein Adjutant und aqutiret sich so vor seiner charge, dasz die Majors Function ihm zu verrichten nicht schwer fallen würde. Ich kann ihn auch als ein tüchtiges subjectum Ihro Majestät einstens Major zu sein anzeigen.“ I Listen for 1738 tilføies: „Zu querellen geneigt,“ ligesom 1745, at han har lært at fægte, ride og tale fransk. 1740 faar han Orlov for at overtage 2 Lehnsgodser, tilfaldne ham efter Broderen Christof Mauritz og en Onkel ¹⁾). ^{11/8} 1743 bliver han Capitain i nordre jydsk Nat. Inf. Regt., ^{29/8} 1745 forsat til sjæll. gev. Inf. Regt., og faar ^{15/9} 1756 Majors Karakt. 1743 ²⁾ bliver han gift med Cathrine Elisabeth *Heymann*, Jomfrupige hos Dronningen, Datter af Capt. Didrik H. ³⁾ af Bergenhusiske Rgt. og Elisabeth Sophie Lützwow. Hans Hustru havde en Søster, Anna Margrethe, som 1753 ægtede Premierl. i Grenadercorpset, Baron Fred. Joh. Bothmar, og for hvis Børn af 1ste Ægteskab (med Etatsraad Clausberg) Donop blev Værge ⁴⁾). ^{12/2} 1751 faar han og Hustru Bevill. for den Længstlevende til at sidde i uskiftet Bo. Han døde ^{14/11} 1759 i Ødsted, hvor han var bleven syg paa Reisen fra Glückstadt til Kjbhvn ⁵⁾). Hans Enke levede til 1770, da hun efter Kirkebogen ⁶⁾ blev begravet i Fredericia ^{9/5}, 68 Aar gl., hvorimod hun i Adresseavisen Nr. 69 og Nr. 124 for 1770 siges død i sit 54de Aar ^{2/5} 1770. Børn (hvoraf 2—5 døbte i Garnisons Kirken i Kjbhvn.):

- a) *Christof Diderik Casimir Ludvig*, til Maspe og Nassegrund, f. paa Ødsted ^{27/7} 1744 ⁷⁾, blev ^{27/4} 1757 Fændrik i sjæll. gev. Regt., Secondl. ^{11/6} 1760, Premierl. ^{1/5} 1769, Afsked ^{26/2} 1772. Han blev ^{10/11} 1774 gift med Dorethea Caroline Eleonore Amalie v. Gadenstedt. Senere traadte han som Capitain i hessisk Tjeneste, deltog som saadan i den amerikanske Frihedskrig og faldt ^{2/12} 1792 som Major i Garden

¹⁾ Ref. Sager ^{25/4} 1740.

²⁾ Bev. til at vies i Huset i Sjæll. Registr. ^{19/4} 1743.

³⁾ Ref. Sager ^{21/8} 1743.

⁴⁾ Hof- og Borgrettens Skifter i Rigsark.

⁵⁾ Militaire Skifter, 15.

⁶⁾ Lengnicks Uddrag.

⁷⁾ Familieoptegnelser.

ved Stormen paa Frankfurt am Main. Han solgte 1784 Maspe og Nassegrund, det første til en anden Linie af Familien.

b) *Georgine Frederikke Louise*, f. $21/2$, dbt. $24/2$ 1746, † $11/10$ 1813, gift i Fredericia $14/2$ 1776 med Generalmajor Ludvig Philip Chr. Aug. v. *Heubsch*, f. $10/3$ 1744, † $29/5$ 1819. De havde 3 Børn til Daab i Fredericia, nemlig Catharine Angnesa $15/3$ 1776, Villhelmine Charlotte $28/1$ 1778 og Chr. Carl Ludvig $23/1$ 1779. I Benzons Stamtavler nævnes endnu en Datter, Louise Elisabeth, f. $11/4$ 1780.

c) *Johanne Elisabeth*, døbt $31/7$ 1750, † ugift.

d) *Amalie Augusta*, døbt $24/12$ 1752, begr. $17/2$ 1772, i Gaverslund.

e) *Charlotte Sophie*, døbt $24/4$ 1755, † ugift.

8. *Casimir Rudolf*, døbt 1715 i Frelserens Kirke paa Christianshavn. Han døde 1768 som Capitain i münstersk Tjeneste.

„Naar uddøde den adelige Slægt Gyldenkrantz?“

Meddelt af Archivfuldmægtig E. A. Thomle.

Jeg har, som det muligen vil være i Læserens Erindring, allerede tidligere i dette Tidsskrifts 2den Rækkes 3die Bind, S. 185 ff. meddelt nogle Oplysninger, ved hvilke det efter Omstændighederne antoges bevist, at den adelige Familie Gyldenkrantz allerede udgik i Mandslinien med den adlede Generalkrigscommissaire, Dr. jur. Joachim Christian Gyldenkrantzes eneste gjenlevende Søn, Assessor Hans Both Gyldenkrantz, der afgik ved Døden i 1813. Naar det nemlig tidligere havde været antaget, at Assessor Gyldenkrantz'es eneste Søn med Frøken Frederikke Lovise von Linstow var født i *Egteskab* med hende, maatte dette alene bero paa en Misforstaaelse, idet man efter det hidtil oplyste maatte anse det for sikkert, at Assessor Gyldenkrantz kun havde været gift én Gang, nemlig med Frøken Christine Sophie de Fine,